

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnemu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odgovoda.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 41.

V Mariboru, dne 10. oktobra 1901.

Tečaj XXXV.

Kmet in meščan.

Od nemčurščine in nemške strani se našemu listu rado očita, da ustvarjamo nasprotstvo med kmetom in meščanom, celo to moramo slišati, da hujskamo kmeta k sovraštu proti meščanskemu prebivalstvu. In naši nasprotniki modrujejo: Kmet in meščan morata živeti v prijateljstvu med seboj, kajti drug sta od drugega odvisna. Kar kmet pridelava, odkupi mu meščan. Kmet torej potrebuje meščana, da mu odkupi njegove pridelke, meščan pa potrebuje kmeta, da mu za denar prinaša potrebna živila. Kmet in meščan sta potem takem drug na drugega navezana.

Naš list ni pisan za meščane, ampak za kmetsko ljudstvo. Zato tudi ni njegova naloga, da bi zagovarjal kdaj meščane in njihove koristi. Ampak kot kmetskemu listu je nam prva dolžnost, zagovarjati kmetske koristi in opozarjati na vse, kar bi škodilo ali kar bi moglo škodovati kmetskemu stanu. Zgodi se vsled tega tudi, da moramo včasi nastopiti proti meščanom. Toda tega nikdar ne iz osebnega sovrašta, ampak kadar vidimo, da se zgodi kmetu krivica in da ga je treba braniti pred meščanstvom. Naš namen nikdar ni, vzbujati kaka osebna sovrašta med kmeti in meščani, naš namen tudi ni, delati krivico meščanstvu, ampak naš edini namen je, kmeta vedno in vedno opominjati, naj svojo gospodarsko samostojnost nosta jnost brani tudi proti meščanom.

Tega pa nihče ne bo mogel tajiti, da gospodarske težnje kmeta in meščana niso v sporedne, ampak si nasprotne.

Kdor si upa kaj takega tajiti, je bebec, ž njim je vsak pameten razgovor nemogoč. Kmet je prodajalec svojih pridelkov, meščan je kupovalec. In pri trgovini tujih pridelkov je ravno nasprotno. Meščan je prodajalec, kmet je kupovalec. Kupovalec hoče svoje potrebe nizko nakupiti, prodajalec pa visoko prodati. S tem je nasprotstvo gospodarskih teženj med kmetom in meščanom samo ob sebi utemeljeno.

Če torej mi kmeta vspodbujamo, naj brani svoje gospodarske težnje, s tem ne ustvarjamo nasprotstva med kmetom in meščanom, s tem ne hujskamo proti meščanom, ampak mi storimo le svoje dolžnost kot prijatelji kmeta.

In da našega kmeta ne smemo uspavati, ampak ga moramo navduševati k samobrambi, to nas uči vsakdanja izkušnja. Mi vidimo, da iz gospodarskega občevanja med kmetom in meščanom vse je glavno korist meščan. Le pogejmo v sledno življenja. Kmet za kmetom propada, posebno v okolicah mest, kjer je promet med mestom in deželo največji. In kdo nakupuje propala kmečka posestva? Odgovor: Meščan. Njemu nese torej gospodarsko-trgovsko občevanje s kmetom korist, kmetu pa ne. Kmet pa mora svoje pridelke prodajati kakor meščan hoče.

Kdor je kmetski prijatelj, mora to opaziti, a tudi skrbeti, da se ta neenakost med kmetom in meščanom odpravi. Mi pišemo in delamo v tem smislu. To pa ni hujskanje, ampak to je delo za enakost kmečkega stanu z meščanskim, to je opravičen boj za gospodarsko svobodo in samostojnost naših kme-

tov. Kdor pa hoče prikriti našemu kmetu njegovo razmerje do meščana, ta ni njegov prijatelj, ampak njegov sovražnik. Ptujski »Stajerc« se nahaja med takimi sovražniki kmeta, kajti on brez prestanka lajna: Kmetje, meščani so vaši prijatelji. Tudi mi nočemo osebnega sovrašta med kmetom in meščanom, vselej pa hočemo, da kmet svojih koristi tudi meščanom slepo ne proda.

Politični ogled.

Državni zbor se bo, kakor smo poročali, sešel dne 17. oktobra. Na dnevnom redu je prvo branje državnega proračuna in pa poročilo poljedelskega odseka o ustanovitvi zadrg.

Deželni zbori dalmatinski tirolski, gorški in gradiški so razpuščeni. Nove volitve se še niso razpisale.

Deželnim glavarjem kranjskim je zopet imenovan dosedanji deželni glavar g. Oton pl. Detela.

V Ljubljani se je dne 4. oktobra blagoslovil novozidani Franc-Jožefov most. Župan Hribar je ob tej priliki imel nagovor v nemškem in slovenskem jeziku. Župani Maribora, Ptuja in Celja so se gotovo smejali, ko so čitali, da govoriti župan ljubljanski tudi v nemškem jeziku.

Brat bratu na pomoč. Neodvisno krščansko-socijalno glasilo v Ljubljani »Slovenski List« prinaša v zadnji številki članek, v katerem stojijo lepe besede: »Naša stranka ima sedaj (po srečno izvršenih volitvah v

Listek.

Nedolžno obsojen.

Resnična povest. — Spisal L. Heitzer.

I.

Bilo je v jeseni leta 1894. V palači bogatega bankirja Viljema Bellinija v Baltimore je bilo vse razburjeno in vznemirjeno. Prvak med severo-amerikanskimi bogataši znamenite družine »Viljem Bellini in sinovi« bil je hudo bolan, in nikdo ni mogel misliti, da bi še okreval. Poklicali so najimenitnejše zdravnike baltimore, a nobeden ni znal pomočkov zoper to bolezni. Imel je namreč stari gospod legarju (tifusu) sorodno mrzlico, ki se je vsem od zdravnikov priporočenim zdravilom ustavljal. Cele tedne je mrzlica mučila že od starosti oslabelo telo Bellinijevo in ga tako shujšala, da so že smrti pričakovali. Slednjič pokličejo iz oddaljenega mesta vseučiliščnega profesorja zdravilstva; ta preiskuje skrbno bolnika, povpraša druge zdravnike, kakor so ga zdravili, pohvali njihovo ravnanje in reče na to najstarejšemu sinu bolnikovemu: »Človeška pomoč je pri vašem očetu nemogoča. Mrzlica oslabi že itak slabo telo; črez nekaj dnij, morebiti črez nekaj ur, se zbudi iz blodenja. Porabite tiste

trenotke in opomnite bolnika, da svoje reči preskrbi; kajti njegovi dnevi bodo kmalu šteti.«

To vam je bil žalosten ukaz; ves prestrašen je bil Bellinijev najstarejši sin Henrik, ko je to slišal. Ljubil je namreč, kakor tudi njegov brat Patrik, iz srca svojega očeta. Saj je ta za njiju celo življenje se trudil in delal, zlato kopčil in tvrdki svetovno ime pridobil, in zdaj bi njima naj premoženje zapustil, ki je štelo na milijone. Nekaj pa, in sicer kar je za človeka najimenitnejše, jima ni zapustil — vzgoje za Boga in za večnost. Žal, da ljudje, katere sreča tako-rekoč po sili spremlja, pozabijo preradi Tistega, kateremu se imajo za vse zahvaliti, namreč Boga.

To je storil tudi zdaj bolni bankir Bellini. Brez vsega premoženja je bil prišel Viljem, ki je bil ud katoliške irlandske rodonevine, v severo-amerikansko zvezo. Ničesar ni imel, ko zvito glavo, srčno pogumnost in jako podjetnega duha. V skrbi za zemeljski žitek je sčasoma pozabil na skrb za dušno življenje in večnost.

Pozneje se je poročil s hečerjo bogatega protestantskega bankirja, in tej je prepustil vso nalogo, da je skrbela za versko vzgojo dveh sinov, ali bolje — ne skrbela. Veliko dobrodelnih naprav je bilo sicer njen delo,

ali povsod iz tega namena, da bi v listih in časnikih njeni ime se proslavljalo, kar je tudi se zgodilo v obilni meri.

Kdo bi se torej čudil, če sta Henrik in Patrik rastla in se vrgajala v verski nemarnosti. Zato Henrik ni razumel, kaj je zdravnik menil z »reditvijo«. Nekaj bogatih daril za dobrodelne namene je bilo že pri notarju zagotovljenih, sinova naj bi prevzela banko, kakšna opravila bi še ostala? O zadevah neumrljive duše nista nič vedela, ali vsaj mislila nista nato.

II.

Bolnik se je bil zbudil iz blodenja, kakor je zdravnik rekel, prišel k zavesti in naročil postrežnici, naj sina Henrika k njemu pokliče.

Bolnik je nemirno mikal za svileno odejo, in globoko udrte oči so sem in tja svetlikale po sobi. »Kako se počutite, oče?« vpraša Henrik, prijemši ga za roko, kakor bi ga hotel zadržati v tistem mikanju, ki je umirajočim tako navadno, »še vedno ni nič bolje?«

»Ne, Henrik, ne — — — konec se bliža — — — ali jaz še ne morem umreti — — ne, ne smem še — — — tukaj (počaže na prsi) je nekaj, to mora strani — slišiš, proč mora.«

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

deželnim zborom kranjskim) važnejšega posla, kakor vedno puliti se s pristaši preperele in baš pogorele slame. Naša stranka naj porabljajo poživljene svoje moči za gospodarsko organizacijo v notranjem in pa za brambo domovine ob meji. Z žalostnim in pokajočim srcem smo morali gledati zadnja leta, kako so se koroški, štajerski in primorski naši bratje milo ozirali v Slovencev središče in zastonj prosili pomoci. Hudo nam je bilo, ko smo videli, da so tudi najboljši naši možje morali vihteti težki buzdovan, ko so odbijali naskoke domačih sovragov na naše svetinje, na pokrajnah je pa vsled boja v notranjem in odtod izvirajoče obupnosti mejašev padala občina za občino v roke sovragom, a pomagati si nismo mogli. Sedaj upamo, da je glavni del boja končan in da pride na vrsto delo za obrambeno naših mej. Glasi se klic: »Na stražo!« — Ničesar bi bolj ne obžalovali, nego ako bi te besede ostale zopet samo besede. Spodnještajerski Nemci dobivajo pomoči, duševne in gmotne, od vseh strani, celo iz krajev, ki ležijo preko črnozoltih mej. Slovenci bili smo osamljeni. Nihče se nas ni spominjal še manj pomagal. Sedaj pa prihajajo krasne besede iz središča Slovenije, iz Ljubljane. Da bi se uresničile!

Prijatelji kmeta. Nižjeavstrijsko obrtno društvo zahteva, da se zviša carina na uvoz poljedelskih strojev, a da se zniža carina na uvoz žita in živine. To je zahteva, kakoršne so zmožni le liberalci. Avstrijski kmet potrebuje strojev iz drugih držav, ker jih doma ne dobi, zatem bi bilo zvišanje carine na stroje zanj škodljivo. Če pa bi se znižala carina na žito in živino, prišlo bi iz drugih dežel toliko žita in živine k nam, da bi domačemu žitu in živini cena še nižje padla, nego dosedaj. Kmetski poslanci bodo vedeli braniti pravice in koristi kmetov.

Graški socialdemokrati so pred tremi meseci napovedali boj Reininghausovemu pivu, ker so med tovarnarjem in delavci nastala nesporazumjenja. Skozi tri mesece se je govorilo in pisalo: «Delavci, ne pijte Reininghausovega piva!» Delavci so se večinoma res držali tega povelja in mnogi gostilničarji so imeli precejšnjo škodo. Sedaj se pa bližajo v Gradcu občinske volitve in socialdemokrati potrebujejo glasove gostilničarjev. Za to so se pobotali z Reininghausom in socialdemokrščki delavci smejo zopet piti pivo, katero hočejo.

Ogerske volitve za državni zbor so dokončane, razven ožjih volitev, ki so potrebne v 25 okrajih. Izid volitev je ta le:

«Oče pomirite se», odgovori Henrik, ki je ustrašil nemirnosti očetove, «mrzlica vas vznemirja in straši. Doktor World je spodaj, naj vam da nekaj pomirljivega, potem vam bo bolje.»

«Ne Henrik», reče bolnik vedno nemirneši, «kar me tu tišči, tega ne more noben zdravnik odvzeti — noben zdravnik, slisiš?»

«Ali oče, kdo naj vam pomaga», odgovori sin, meneč, da se očetu zopet blodi; zato se je udal njegovim besedam, da bi ga pomiril.

«Pokliči mi takoj duhovnika, Henrik, katoliškega duhovnika, slišiš?» klical je bolnik, vzdigajoč se s silo, da bi lažje klical.

«Katoliškega — duhovnika?» Ko bi bil bolnik zapovedal prinesi zvezdo z neba, bi Henrik ne bil mogel biti bolj iznenaden.

«Oče, vaše misli so blodne. Kaj hoče duhovnik pri vas? Samo vznemiril vas bo in vam boleznen le še poslabšal.»

«Henrik — čas me žene — umreti moram, slišiš, umreti, in ne morem, predno ne pride duhovnik k meni.»

Mladi mož je žalostno majal z glavo. «Ljubi, preljubi oče, pomirite se. Nikakor ni dobro, takega človeka spuščati k vam, samo vznemiri vas — še usmrти vas!» — «O moj Bog, moj Bog! Je to tvoja kazen, da moj lastni sin neče izpolniti želje svojega umirajočega očeta?»

Liberalna stranka ima 262 poslancev, katoliška ljudska stranka 20, Košutova 75, Ugrovova 9, Slovaki 3, Srbi 2, demokratska stranka 1, 11 se jih ni izreklo za nobeno stranko. Slovaki in Srbi dosedaj niso bili zastopani v državnem zboru, letos se jih je vendar posrečilo, da so zmagali s svojimi kandidati.

Castivreden učitelj. Da ljudstvo časti pridne, krščansko misleče učitelje, je pokazal zopet dogodek v zadnjem času. Nadučitelj Švamel iz trga Neugasse pri Olomucu je na moravskem katoliškem shodu poročal o šolskem vprašanju ter rekel, da se mora pouk v ljudskih šolah izvrševati v katoliškem in domoljubnem duhu. S temi besedami zadel je v sršenovo gnjezdo. Liberalni občinski zastop mu je izrekel nezaupanje (!), a liberalni učitelji so ga v časnikih divje napadali ter se ga ogibali v občevanju. A vrli nadučitelj se ni udal. Krščansko-socialno društvo je imenovalo pogumnega nadučitelja častnim članom ter priredilo veliko zborovanje, na katerem je katoliško ljudstvo z nepopisno navdušenostjo pozdravljalo svoji veri zvestega nadučitelja in sploh vse navzoče, dobromisleče učiteljstvo.

Krščansko-socialni posланec nižjeavstrijski dr. Gessmann je bil od cesarja odlikovan z redom železne krone. Odlikovanje si je zaslужil s svojim vzornim, neutrudnim delovanjem v nižjeavstrijskem deželnem odboru.

Politična strahopetnost. Zadnjo nedeljo je govoril vodja Mladočehov dr. Engel na nekem zborovanju o protestantskem gibanju »Proč od Rima«. Rekel je tudi, ker Nemčija ne mora imeti še več katolikov v svojih mejah, zato mora prej avstrijsko ljudstvo postati protestantsko. To je glavni razlog protestantskega gibanja »Proč od Rima«, vsled tega prihaja iz Prusije v Avstrijo na milijone kron za protestantsko gibanje. Nadvojvoda Franc Ferdinand je imel korajžo, da je javno nastopil proti »proč-od-rimovcem«, da je to gibanje označil kot »Proč od Avstrije«. Toda poglejmo, kako boječe in strahozapljivo je odgovoril ministerski predsednik dr. Koerber na vprašanje Šenererja o tej zadevi. V Avstriji manjka odkritostnosti, odločnosti, naši državniki so boječi, kajti če možato nastopajo, morajo odstopiti. Pri nas je, tako je sklenil govornik, politična strahopetnost najvišje načelo za delovanje.

Vojска v Južni Afriki. Angležem se je posrečilo dobiti v pest državnega transvalskoga odvetnika Broecksmesa, katerega je Kitchener obsodil na smrt ter ga dal tudi ustreliti 30. m. m. Omeniti je, da je bil dr.

V zadnji moči onemoglega telesa poskušal se je bolnik vzdigniti.

«Oče, oče!» zakliče Henrik prestrašen, «kaj počenjate, vstat ne smete, sicer bi takoj umrli.»

«Proč, proč, Henrik; ti ne veš, kaj mi odpoveš. Ti hočeš, da s to tugo v srcu umrjem. Pojni, pokliči zdravnika!» Toda mladi bankir se ne gane od blodečega očeta, kakor je menil. Sin pač ni vedel, da v vsakem krščanskem srcu vsaj pred smrto glasno govorí vest, tudi če je celo življenje v sebičnosti in lakomnosti spalo.

Mladi mož je brez vere vzrastel in misli, da človek gre lahko tudi brez vere skozi temna smrtna vrata.

Lahko je položil očeta na posteljo nazaj in pozvonil z električnim zvončkom poleg boleniške postelje. «Prosíte gospoda doktorja Vorluda, naj se sem potrudi», reče Henrik vstopivši strežnici. Črez eno minuto je že stal zdravnik pri bolniku. «Henrik», reče Bellini odločno, «pusti me z gospodom doktorjem samega!»

«Gospod doktor, jaz sem pri polni zavesti», reče bolnik, ko že ni bilo Henrika notri, «jaz čutim in vi veste, da moram kmalu umreti. Katoličan sem in bi rad katoličko umrl. Žalibog nisem vzredil svojih sinov v veri svoje matere in — sedaj do-

Broecksme še posebno zaznamovan pri Anglezih, ker je bil posredovalec med Buri na bojišču in pa med transvalskim poslanikom dr. Leyds-em. Toda za vsak tak nečloveški čin Angležev jih doleti huda kazen od strani Burov. Jedna taka huda kazen je bila minuli teden zmaga Burov pri Mondvillu, kjer je podlegel angleški poveljnik Kekevich nasproti burskemu generalu Delara-y. Burov je bilo 800—1000, a Angležev trikrat toliko. Vendar je trajal boj celi dve uri. Buri so kar vsipali kroglice na Angleže, ki so bili na posled prisiljeni umakniti se z velikimi izgubami. Izgubili so posebno veliko konj. Ranjen je bil tudi poveljnik Kekevich. Ta neokročljiva burska sila seveda dela Angležem hude preglavice in tuhtajo in gruntajo, kako bi naredili prej ko prej konec tej za nje toliko sramotni kolikor nevarni vojni. V Johannesburgu so se sešli v posvet lord Kitchener, ta zver, ki je črnejša v svoji duši nego najtemnejši črnokožec v Afriki, potem guverner kapski Milner in prvi kapski minister Gordon Sprigg, da se dogovore o skrajnih četudi najkrutejih sredstvih. Kaj so sklenili trije modrijani, se ne ve, to pa je gotovo, da uspeha nimajo pričakovati od svoje modrosti, kajti poglavitev za vojno Angleži nimajo in to je dobro vojaštvo. V Kapu pa so skoro vsi angleški podaniki kot ustaši na strani Burov. Tako pada zvezda angleške moći in utegne utoniti baš v zlatem Transvaalu.

Dopisi.

Iz Videža pri Slov. Bistrici. Kar svet stoji, še menda ni bilo tako čudne volitve kakor 28. septembra t. l. na Cigonci. Na vsaki način so hoteli slovenebistriški nemškutarji in velenemci v zvezi s pešico zaslepłenih kmetov iz Cigonce to lepo občino v svoji oblasti obdržati. Pa ta dan enkrat nemčurji niso imeli sreče. Pritekli so slovenski nasprotniki vsi na volišče, kar leže in gre; pa tudi mi smo se pripravljali. — Prihiteli so nam na pomoč vrli in narodni Laporčani in Hošničani in s skupno močjo smo vrgli nemškutarško zvezo v 3. razredu tako močno ob tla, da še danes dihati ne morejo. Izvoljeni so vrli narodnjaki in pravi možje, pred katerimi se celo Bistričanom hlačice tresejo! V drugem razredu pa smo, kakor smo že naprej vedeli, propadli. Volitev v 3. in 2. razredu se je vršila pravilno in mirno. Drugače je bilo pa v 1. razredu. Na vso moč so si prizadevali nasprotniki, da bi dva volilca dobili na svojo stran, pa vse nič

bivam sad. Henrik misli, da blodim, ko prosim za katoličkega duhovnika. Gospod doktor, prizadevali ste si, da bi moje staro telo zopet ozdravili — ni mogoče. Storite še nekaj za mojo ubogo dušo — pokličite mi katoličkega duhovnika!»

«Prav rad to storim», reče zdravnik, ki sicer ni bil katoličan, ki je pa že opetovan opazoval, kako sladko delujejo tolažila katoličke vere na mir in pokoj bolnikov.

«Toda duhovnika morate sami privesti, inače ga ne priupustijo — oh ker ne vejo, da mi le on more prinesi pokoj in mir na zadnjo uro.»

«Tako jem s svojim vozom v stolnico sv. Petra», reče zdravnik, «za pol ure upam že zopet z duhovnikom tukaj biti.»

«Bog vam plati, gospod doktor!» — «Hočete, da vam kakega določenega gospoda privedem?» — «Ne», odgovori bolnik medlo, «vendar, če mogoče, kakega mladega, odločnega — še nekaj, gospod doktor, naročite mojemu sinu Patriku, naj pride k meni!»

(Dalje.)

Smešničar.

Nekoliko učencev sreča v šolo gredé kmetico z oslom. Vsi jo z enim glasom pozdravljajo: «Dober dan, oslovska mati!» «Tudi vam, dragi moji otroci!» odgovori ona in gre naprej.

ni izdalo. Videžani so se držali kot ko-renjaki.

Sedem naših smo šteli, nasprotna garda samo četiri!! Torej zmaga naša! Pa zgodila se je taka predzrost, katera bi nikjer drugod ne bila mogoča! Ko pride naš volilec na vrsto, položi volilni listek na mizo, ker ni mogel brez očali brati; zdaj pristopi naš gospod laporski župnik k njemu, da mu bere imena, on pa jih ponavlja, kakor je to običajno pri volitvah in tudi — postavno dovoljeno. Zdaj pa, kakor burja prihrami v sobo oskrbnik grofa Ignaca Attems ter začne kričati in upiti: «To ne gre, to ne sme biti, da bi kdo drugi imena bral.» Za njim pa še začne vpiti grofovski lovec, ki je s puško na rami gor in dol po volilni sobi letal in tema dvema se še pridruži neki mladi sorodnik Stigerjev, katerega je Stiger seboj pripeljal. Nemara ti bistriški Nemci mislijo, da imajo nihovi otroci že volilno pravico, ko na svet pridejo.

Ko ti trije tako vpijejo, začne še župan Ačko vpiti: «Komisjon aus, komisjon aus.» Kar so udje volilke komisije tako zastopili, da so vstali in odišli. Tako je bila volitev v prvem razredu pretrgana? In ta naš župan! Namesto, da bi razgrajače razpolil, pa volitev pretrga! Pa nič ti ne pomaga, ljubi naš župan! Sedem nas je, vas pa samo štirje! Razumiš, kaj se pravi to, da je sedem več kot štiri! Povej nam: Kaj ti pomaga zdaj, da si se zmeraj držal Stigerja, saj te ne more več na županski stol posaditi! Tudi Stiger ni Bog! Pravijo sicer, da točo pre-ganja, pa županov ne more posajati na županske stole — in ti cigonki župan si pa mislili, da te bo Stiger še enkrat venčal s krono župansko! Odklenkalo je.

In vi Cigončani, ki stojite v nasprotnem taboru, kedaj se boste spreobrnili! Vi rajši trobrite v rog mestne gospode, kakor da bi z nami, ki smo kmeti, kakor vi, volili in si dobri bili. Dobro, če vam je Stiger ljubši kakor mi, držite se njega, pa potem bodete še prihodnjič v 2. razredu propadli. Zato smo mi vaši nasprotniki, ker se držite Bi-stričanov, ki so nasprotni Slovencem. Kakor hitro pa se ločite od teh, smo si pri-jatelji in imeli bote župana na Cigonci, zna-cajnega moža, ki bo vam čast delal.

Uradnikoma grofa Attemsa pa to-le povemo: Dozdaj smo mi kmetje mislili, da se mestna gospoda ve bolj olikano obnašati, ker je delj časa hlače trgala na šolskih klo-peh kot mi kmetje; pa zdaj pa že smemo ponosno reči: Mi kmetje imamo več olike, se spodbobe obnašamo in pustimo vsakemu svoje!

In oče Stiger! Ti moj Bog, kdo bi si bil mislil, da njim opoldne ne bo juha dišala! Žal bi nam bilo, če bi vsled Cigonške volitve nemare shudeli! En dober svet vam pa damo: Ne brigajte se preveč, in ne skribite toliko za naše volitve, pa vam bo teknilo; prevelika skrb «cera» človeka; ne vtikajte povsod svojega nosa, drugače še znate več-krat «po nosu dobiti», kakor zadnjo soboto na Cigonci.

In zdaj ti bistriški gospodje pravijo, da bo cela volitev ovržena! To bi ti strici seveda radi videli. — Pa imamo še postavo! V 1. razredu bo še enkrat volitev in takrat bo naših zopet sedem, onih pa 4. — In to vam še enkrat povemo: Sedem je več kot 4, in to ostane, če cela Bistrica začne po-glavi hoditi!

Torej zmaga naša! Na Cigonci se pri-hodnji župan ne bo več Bistričanom klanjal! In če bi res proti vsi pravici bile volitve tudi v 2. in 3. razredu, potem pride nas še več! Vrli Laporčani in Hošničani nam pridejo še v večjem številu na pomoč! Potem še bote bolj kisle obraze delali! In velikemu Nemcu Pičnemu, ki je pisal pri volitvi, moremo tudi nekaj povedati! Drugikrat doma bolj dobro preberite občinski volilni red in našli bodete, da ima s pooblastilom pravico voliti tudi tisti, ki v občini nič davka ne plača!

Repenčili ste se, da ni res in vsled tega je volitvena komisija pooblastilo g. laporskoga župnika odbila!

Zakaj pa niste svojih ust odprli, ko je grofov oskrbnik Cirmann volil s pooblastilom. Ali ima on posestvo v občini? Ali plačuje le vinar dače?? Kaj pravite k temu? Ali je to pravično? Poglejte si v prostih uricah odloke upr. sod. 31. dec. 1885, št. 3437; 13. maja 1886 št. 1427; 12. jan. 1888 št. 94 in 8. nov. 1888 št. 3416, potem boste pri-hodnjič sposobnejši za volilnega komisarja!

Iz Mozirja. (Občinske volitve.)

Mislili smo molčati o naših občinskih volitvah. Ker pa se možirski krmežljivec v ljubljanskem smrdljivcu zadira v naše ljudi, povemo, zakaj smo iz obč. odbora vrgli dva tržana, a šest drugih tržanov smo itak volili.

— Prvi vzrok je bil ta, da je obč. gospodarstvo popolnoma zadolženo. Čeprav imamo že 60% obč. doklad, pretili so vedno novi dolgovi. Po vsem okraju smo prišli v pre-govor, da smo naprednjaki v dolgovih. Zrauen je bilo tudi naše geslo, voliti samo take može, ki sami dobro stojijo in gospodarijo; kajti kako bi pač človek dobro oskrboval tuje imetje, ki se svojega ne zna, kako bi bil gospodar cele občine, ki še za se ne sme biti posestnik. — Drugi vzrok je bilo poli-tično delovanje onih dveh izbacnjenih. Eden, čeprav iz nekdanje duhovske hiše, se pogosto ponižuje za dopisnika v ljubljanskem smrd-ljivcu, a drugi je kot župan pripustil ne-zaupnico našim deželnim poslancem, če se je sploh sklenila pri seji. A mnogi odbor-niki in dva obč. svetovalca nič ne vesta, da bi se bila sklenila taka nezaupnica pri obč. seji. Najbrže sta ona dva izbacnjena na svojo roko poslala tisto sramotno nezaupnico. Deželne naše poslance tako zahrbitno udariti, to je napaka, katere so zmožni le politični otroci in torej vredni politične šibe. — Tretji vzrok pa je naše versko stališče. O letosnji tukajšnji primiciji se je pokazalo njuno ver-sko stališče. Eden se je o tisti priliki ob-našal proti č. g. župniku tako netaktno, da je moral zadnji na pomoč poklicati politično oblast. A drugi je na predvečer iste slovesnosti kričal po trgu: «Papeževa zastave ne sme biti nikjer, sicer jo jaz pustum po hlapcu raztrgati.» Ko se je pri banketu napilo Le-onu XIII. žvižgali in tulili so povabljeni in n e p o v a b l j e n i liberalci in liberalke: «Pereat papež! Proč s papežem! Mi ne po-trebujemo papeža!...» In takim ljudem naj pustimo občino v roke? — Sicer pa povemo možirskemu obrekovalcu, da je velika večina tržanov in vse kmečko prebivalstvo prav zadovoljno z izidom volitve. Marsikdo si mane roke, norčuoč se: «Haha! Tako hitro pa še pri vojakih ne porežejo zvezd, kakor se je tu zgodilo!» Drugi zopet: «Hm! Škoda, da nismo že prej ozdravili kašja z volitvami!» Tretji zopet: «Lepi zavod na Beli Peči bi še zdaj imeli, ko bi se pametno gospodarilo!...» Četrти zopet: «Najprej je Polončka pognala «punkeljček» za njim, zdaj pa ga je občina dala na «penzion.» Peti zopet: «Še obrtna zadruga mora proč iz tiste hiše!» Tako je, g. dopisnik! Sami svojim somišljenikom ško-dujete največ. S svojimi dopisi v ljublj. smrd-ljivcu nas ne boste ugnali. Mi se ne bojimo «plehnatih» gromov in papirnatih strel.

Dobrna pri Celju. (Občinske volitve.) Pretekli teden so bile na Dobrni občinske volitve. Javna tajnost je bila, da se v nasprotnem taboru nekaj kuha proti slo-venskemu odboru. To in pa zmago oznanja-joči: «Ber ma schon segen» enega nemških mogočnežev, vzdramilo je slovenske volilce, da so se v večjem številu kakor navadno udeležili občinske volitve. Iz nasprotnega ta-bora so prihajali le posamezni volilci, menda bolj opazovat, kako da stvari stoje, a ko so videli, da je večina naša, so drugi izostali. Naši kandidati so bili izvoljeni soglasno, in tako je zopet občina Dobrna na tri leta iz-ročena domaćim rokam. Večinoma so sicer prejšnji odborniki, le nekaj je novih, a ravno od teh sме dobrnska občina pričakovati, da

bo novi odbor v nekaterih rečeh pokazal več narodne odločnosti, kakor poprejšnji.

Pohvaliti moramo volilce, da so se držali stroga narodne discipline; da celo taki, ki so poprejšnja leta volili nasprotno sloven-ski stvari, sprevideli so svojo zmoto ter se spreobrnili. Vendar pa vseskozi ni bilo, ka-kor bi bilo moralno biti. Pribiti namreč moramo čin, kakoršnega menda Dobrna ne pojmi že dolgo, čin narodnega izdajstva, ki kaže v jasni luči, kam prižene človeka svoje-glavnost in prevelika častižljost. Neki volilec, ki je bil ob ednem postavljen kot kan-didat v tem razredu, je namreč oddal prvi svoj glas najhujšemu nasprotniku dobrnskih Slovencev. Vsi volilci smo se spogledali, ko je zinil znano ime. Kaj takega ni pričakoval nihče. Istotako nikdo ne more razumeti, kako da je mož, ki je že bil volilni mož pri državnozborskih volitvah ter volil narodno, preskočil v nasprotni tabor ter postal naš nasprotnik. Ako voli z Nemci Nemec po-rod, mu tega ne bo nihče zameril, ker pa-meten človek spoštuje prepričanje svojega bližnjega, če pa otrok slovenske matere javno zataji svoj rod, ako mož pred svojimi sosedi, pred celo občino vrže od sebe dosedaj neo-madeženo obleko svoje narodnosti ter zato zleze v haljo nemškutarstva, potem to za-slusiši ime, ki ga zapisati nočemo. Sicer še je temu gospodu enako glasoval nekdo drug, tretji glas ne pride v poštev, ker je bil od-dan izrečno iz šale — a na tega nismo ra-čunali, tega poznamo, zato pa je tudi letel iz odbora, v katerem je poprej sedel. Temu tudi ne zamerimo, in zakaj ne? Zato, ker je bil, kakor pravijo, tako odkritosčen, da je po volitvi razdelo svoje srce in nagibe za svoje ravnanje. Zgodovina sicer ne pove, če je prej omenjeni gospod volilec imel tudi enake nagibe pri svojem glasovanju kakor drugi, a nekateri sumijo, da jih je imel. Po-ročajmo naprej! Pozneje je pil naš prvi ne-zvesti volilec v nemški krčmi ter tam zabavljal čez novi odbor. No, tako junaštvo mu radi pustimo in tudi njegovo jezico razumemo, saj se je sam lahko videl med kandidati, pa v zadnjem trenotku je pogorel. Prosili bi ga pa, naj se svojim zabavljanjem počaka, da vidi dela novega odbora. Izrazil se je baje, če ne gre z lepa, pa se bomo «prijeti». — Dobrna! Kaj občuduješ bolj; njegovo modrost ali njegovo junaštvo? Kaj si ta mož ne domišljuje! Menda misli, da bodo občinske seje v gostilni, in da se bo posvetovalo o nemškem pivu ter glasovalo po «kriglih». Ne, tako daleč še dobrnska občina ni prisla in upamo tudi ne bo.

Pa nekaj drugega je. Stare ženice so pri-pranju perila ob potoku stuhtale, da bi ome-njeni gospod rad postal — župan ali občinski predstojnik. O jej, jej! Al' so modre starih žensk sive glave! Zdaj se pa to! Pa bodite potolažene dobre ženice! Še mnogo, mnogo vode bo steklo po našem potoku, še veliko-krat bo moral omenjeni gospod iti v gostilno zabavljat čez slovenske občinske odbore, predno bo kateri naslednjih odborov tako, tako, no tako pozabljiv, da bi dvignil na sedež občinskega predstojnika ravno njega. Ne vemo in tudi trditi nočemo, da kaj takega sam pričakuje ali da bi se mu tudi le sa-njalo, zakaj če bi imel res tako visokoleteče misli, morali bi ga pomiriti ter mu reči, da mož, ki je pri volitvi glasoval tako, da sedaj lahko vsi otroci dobrnski s prsti kažejo na njega, ker je zatajil svojo narodnost, da tak mož nam županil ne bo. Mimogrede še ome-njamo, da je ta gospod tudi cerkveni ključar. — Heil!

Razne stvari.

Iz domaćih krajev.

Trgatev je tukaj...! V naše vino-grade se je naselilo novo življenje. Prej je počivala tihota nad vinogradi, skozi katero

je odmevalo tem glasneje enakomerno udarjanje dolgočasnih klopotcev. A sedaj . . . iz vinogradov odmeva veselo petje, nedolžen smeh, krepko vriskanje in zamolklo, ponesrečeno prasketanje zarjavelih pištol. Na Spodnjem Štajerskem se je začela ta teden trgatev. Saj je tudi že čas za to delo, kajti naše slovenske Treze hočejo piti ob svojem godu sladek mošt, naši Martini pa ga prekrstiti v vino. Hvala Bogu, letos bo dovolj mošta, da ga Treze pijejo in Martini krstijo, kajti trgatev na Spodnjem Štajerskem bo bogata. In naše slovensko ljudstvo se vsled tega veseli letošnje trgatve, a mi se veselimo z dobrim ljudstvom. Le popevajte, le vriskajte, le veselite se, in stare pištole naj pokajo, da bo odmevalo po dolinah in bregovih . . . ! Trgatev je tukaj!

Boj proti Slovencem ne bo utihnil, tako so sklenili nemški politiki na shodih v Mariboru dne 5. t. m. in v Radgoni dne 6. t. m. Rekli pa so, da bodo Nemci sedaj najbolj delovali: 1. proti slovenskim posojilnicam, ker te delajo Slovence preveč neodvisne od Nemcev, 2. proti slovenskim učiteljem, profesorjem in uradnikom, ker hočejo svoje nemške sinoeve spraviti na dobra spodnještajerska mesta, 3. proti dvojezičnim šolam, ker pridejo iz njih premalo z agrizeni Nemci. Nadalje so izrekli, da hočejo 4. dobiti zopet okrajne zastope v svoje roke, da bodo imeli tembolj slovenske kmete v svojih vajetih, zato želijo, da se 5. od vlade odobri Stallnerjev predlog, katerega je stavljal v deželnem zboru, naj namreč tudi meščani (posestniki hiš) volijo s kmeti v okrajne zastope. Potem bi imeli seveda meščani in tržani v ečno jerobstvo nad kmeti. Zahtevali so tudi 6. naj se jim ustanovi na deželne stroške, torej tudi s slovenskim denarjem, nemško žensko učiteljišče, da bodo z nemškimi učiteljicami lahko izpodrinili slovenske učiteljice iz njih služb. Proti kmetiškim društvom pa so navajali, da se morajo udušiti, ker so žepom nemških trgovcev preveč školjiva, nasprotno pa koristijo slovenskemu kmetu. In še več takih posebno slovenskim kmetom sovražnih predlogov se je stavilo. Ptujski pek Ornik, kateri je glavni steber »Štajerca«, je bil v Mariboru in Radgoni navzoč, »a nikjer ni vzel v obrambo našega spodnještajerskega kmeta. V Mariboru je bil navzoč pri zborovanju celo urednik »Štajerca«, a tudi on je molčal o vseh predlogih. Za slovenskega kmeta ni besedice zinil. Vkljub temu pa bo v prihodnjem »Štajercu« zopet brati, da sta »Štajerc« in Ornik prijatelja slovenskih kmetov, da hočeta mir z njimi . . . in mnogi slovenski kmetje bodo to tudi verjeli. Kmetje, odprite vendar svoje oči!

Mil. knez in škof so se zadnji petek dne 4. oktobra odpeljali v Rim, da se po-klonijo sv. Očetu. — Iz Rima se nam poroča o sprejemu: V torek so sprejeli sv. Oče našega premilostljivega kneza in škofa. Bila je ednajsta ura, ko so se pripeljali knez s prelatom Naglom in s svojim kapelanom na Damazov dvor v vatkanski palači. Elegantni elevator je vzdignil prišlece koj v drugo nadstropje. A še od tam je bila dolga pot do sv. Očeta. Bilo je treba prehoditi mnogo sob. Koj v prvi — v dvorani papeža Klementa — je pozdravilo po vojaški dvanaest Švicarjev; nosijo še pisano opravo nemških mezdnikov iz začetka novega veka. V drugi so stali rudečengrujeni parofrenieri, v tretji posvetni komornik v črni svili, v četrti je stražil zopet Švicar. Peta soba je bila polna lepih slik kakor kak muzej, nasledno pa so krasile dragocene nizozemske preproge s vtkanimi prizori iz življenja sv. Marije Magdalene. Prehodili smo še en prostor — prednji del papeževe hišne kapelice — in smo vstopili v prestolno dvorano. Tu smo čakali. Stene krije rudeči damast in beli zastori zagrinjajo okna, da dnevna svetloba le medlo razsvetljuje široki pas pod pozlačenim in izrezljanim lesenim stropom, kjer se vrstijo na presno slikane podobe svetni-

kov in škofov, čednosti in pokrajin. Pod baldahinom ob steni je rudečezametasti pozlačeni prestol; tu sprejemajo sv. Oče zastopnike cesarjev in držav. Nas pa je še ena soba ločila od zasebne vsprejemnice naslednika sv. Petra, in v tej sta se šetala dva duhovna komornika, eden Avstrijec, grof Zichy, sin odlične globokoverne ogrske rodonevine. Dve lepi uri iz 18. stoletja ste nas opominjali, kako počasi teče čas, kadar človek čaka kakega važnega trenutka za svoje življenje. Cesar Karol, pravijo, se je zaman trudil v samostanu sv. Justa, uravnati ure, da bi vse šle enako. A vatkanski služabniki to znajo, vsaj polvanačijo uro ste bili ob enem. Komaj je zamrl njun odmor, je spremil komornik svitlega kneza k sv. Očetu. In ko sta kazalca se pomaknila za dlan naprej, je imel tudi škofov spremlevalec srečo pokleniti k nogam namestnika Kristusovega. Ni opazil svilenih preprog v mali sobici, niti pozlačenega prestola, gledal je le v dobrohotni, bledi, skoro brezkrvni obraz sv. Očeta, čutil je lahni pritisk roke, ki so mu jo polagali na glavo zagotavljaje blagoslova njemu in vsem, za katere je želel. Obljubili so še presvitemu knezu vse spolniti, za kar so prosili, in vsprejem je bil za nas pri kraju. Ne pa za sv. Očeta, zakaj čakali so že drugi. Tako gre dan za dnevom, teden za tednom, navzlic starosti in navzlic — prenaglenim liberalnim poročilom o njih slabosti in bolezni. Bog Jih ohrani še mnoga leta!

Provincialu usmiljenih bratov v Gradcu o. Em. Leitnerju, katerega je zadela kap, se polagoma vrača zdravje.

Zmagoviti konji slovenskih konje-rejcev. Dne 6. okt je bila dirka v Gradcu, katere so se udeležili tudi slovenski konje-rejci in sicer s častjo. Pri plemenski vožnji je dobil Anton Slavič iz Grab s svojim »Tonijem« tretje darilo in g. Ferdo Krajnc iz Babinec s triletnim kostanjevim žrebcem »Princ Prater« četrto darilo. Pri »Graški dirki« je dobil g. Anton Slavič s »Tonijem« drugo darilo.

Cirkovce, pošta Pragarsko so dobile 1. t. mes. poštni nabiralnik ter imajo vsakdanjo zvezo s pošto na Pragerskem.

Od Sv. Jurija ob Ščavnici. Predragi mi »Slov. Gospodar«, velika žalost me je obdala, ko sem pred nekaterimi tedni bral v tvojih predalih, da je ptujskega kresala po imenu »Štajerca« v celi jurijevski fari največ na Jamni in v terbegovski občini. In koliko obrekovanja se je vendar slišalo v zadnji številki »Štajerca«, kar se nikakor ne spodobi za krščansko ljudstvo. Ako bi tega »kresala« v naši fari ne imeli, bi to vse izostalo. Zatorej predragi gospodarji jamički in terbegovski, bodite prepričani, da se po »Štajercu« zapravlja vaša sveta vera in glejte, da se tudi iz naših dveh krajev odstrani ta ptujski kramar. Na vseh krajin cele jurijevske fare vlada mir, le med nami se sliši grozno obrekovanje, ki ga prinaša »Štajerc«. Pred celo faro vas je lahko sram, kateri imate »Štajerca«, da vas on tako za nos vodi in ga vi tako radi ubogate. No enkrat boste že spoznali njegovo sladkosnednost, ali bode prepozno. Pa predraga dekleta, od vas pa smo slišali veselle besede v zadnjem listu »Slov. Gospodarja«, kako se pogumno borite proti »Štajerčevim« bralcem in naročnikom. Le pogumno naprej! Vse za našo slovensko domovino!

Jamničar J. V.

Odlikanje. Cesar je podelil ravnatelu deželne poljedelske šole v Grottendorfu, Juliju Hanselu, zlati zasluzni križec s krono.

Iz šole. Za začasno učiteljico v Zrečah je imenovana gdč. Amalija Tribnik, za Sv. Duh v Ločah pa g. Franc Cmurešek. Učiteljska služba na šoli v Čadramu se še jedenkrat razpiše. Službo menjata g. Lorenc Serajnik v Rečici z gdč. Heleno Dolenc v Prihovi.

V finančnem okraju mariborskem ležeče mitnice, in sicer v Strihovcu, Slivnici, Vojniku, Lokah, Selnici na Dravi, Gornji Vi-

žingi in Slov. Bistrici se oddajo v zakup, in se bo vršila glede tega dne 19. t. mes. ust-mena obravnava ob 10. uri dopoldne pri c. kr. finančnem okraju ravnateljstvu v Mariboru, kjer se tudi pozove lahko vse na-tančanje.

V Zrečah je minuli torek v premogovniku pri razstreljevanju kamenja po nesreči smrtonosno zadelo rudarja Mihaela Lamut iz Stranic; revež je čez sedem ur pozneje umrl. Njegovemu tovarišu Ignaciju Lajhar iz Radanevesi pa je ob enem kamen odsekal košček spodnje ustnice.

Sneg na planinah. Iz Celovca se poroča, da je koroške planine zadnji ponедeljek zapadel sneg do višine 1300 metrov.

Poročil se je na Jesenicah ob Savi naš štajerski rojak nadporočnik g. Cvirk z gospodinčno Herm. Namorščev.

C. kr. učiteljišče v Mariboru ima čast, da na njem poučuje tudi nemški profesor Murauer. Ta nemški profesor je pred kratkim prišel skrivnostno-sladko ginjen v Narodni dom ter tamkaj imenoval pred občinstvom gospoda ravnatelja c. kr. učiteljišča »šufla«. Ali ni to nezaslišano? Podrejen profesor se upa svojega predstojnika javno žaliti! In ta predstojnik, g. ravnatelj Schreiner, je znan kot najboljši jugoslovanski pedagog, kot izborn, pravičen in človekoljub ravnatelj! Ako bi storil kaj takega slovenski profesor, gotovo bi že drugi dan pridržal Linhart z disciplinarnim redom v Maribor. Nemškemu profesorju pa se menda ne bo nič zgodilo! Mi zahtevamo tudi v tem enakopravnost! Profesor Murauer skuša sicer celo stvar v »Südst. Presse«, ki je škandal spravila v javnost, nekako omiliti, ter pravi, da »onega izraza o svojem ravnatelju ni mogel rabiti.« To ni nič! Ali ste rekli, ali niste rekli. Če ste rekli — in mi imamo priče, da ste — potem obžalujte svoj izrek in ga brez ovinov prekličite. Če pa niste, potem pa tudi brez ovinov recite, da niste rekli. »Mogel« ali »ne mogel«, o tem se sploh ne govorji. Mi te stvari ne bomo pustili pri miru, in slovenski učitelji, ki poznajo prof. Murauera, bodo nam zato gotovo hvaležni. Mi zahtevamo, da se da popolno zadoščenje javno žaljenemu, povsod visokospoštovanemu možu!

V Rančah, župnija Slivnica pri Mariboru se je obesil posestnik Franc Vrečko dne 5. t. mes. v svojem stanovanju. Bil je nasprotnik slovenskih stvari. Bog mu bodi milostiv!

Iz Središča se poroča, da so zadnji petek, dne 4. t. m., našli Katarino Pugelnik, posestnico v Središču, mrtvo v Dravi na hrvatski strani. Bila je siloma umorjena, ker se še poznajo sledovi.

Duhovniške vesti. Č. g. Franc Planić, dosedaj provizor v Tinjah, je postal provizor v Stopercah.

Iz Celja. Drobne novice. Delavsko podporno društvo si je osnovalo svoj pevski zbor, ki steje že blizu 30 udov; pevovodstvo je prevzel g. dr. Schwab. — Celjsko pevsko društvo priredi 1. novembra igro »Mlinar in njegova hči«. — »Giftna krota« ne gre tukajšnjim nemčurskim trgovcem izpod rok, ker se je kmetje branijo sprejeti, rabijo jo le v zavijanje blaga. — Obesila se je neka natakarica pri sladčičarju Mörtl — baje radi nesrečne ljubezni. — Celjske barabe sprejele so pruske vojake, idoče iz Kitajske domov, s »heil«-klici. V odgovor se je slišal en sam (pa se ta je bil slab) »urá«! O nehvaležnost! — Tukajšnji socijalni demokrati so obrnili Nemcem hrbot; oni dan so germana Žagarja tako napadali, da je obutan zaklical: »Tukaj sem, le me pojete!«

Požar. V nedeljo, 6. t. mes. je upepelil ogenj v Drešnjivasi pri Celju eno hišo, hlev in gospodarsko poslopje.

Imenovanje. Sv. Oče je imenoval Antonia grofa Nugent-Pallavicini-Centurioni, posestnika Hausampacher pri Hočah, svojim tajnim komornikom.

Iz Bočne pri Gornjemgradu. Dne 30. sept. t. l. smo imeli tukaj občinske volitve. Za izgled smo si vzeli vrle Kokarčane in naše Mozirčane, ki so iz občinske zbornice pometli može, kateri so pristaši kranjskega »Slov. Naroda« in »Rodoljuba«. Le mislite si, da celo šmartinski Bak, predsednik liberalne kmečke zveze, ni mogel zlesti čez naš občinski prag. Porivali so ga, pa ni šlo. Možirski večni kandidat ga je že na predvečer priganjal s praprotjo, tudi Čuježev Joža ga je porival, pa ni šlo. Pokazali smo, da naša zadrečka dolina še ni zrela za »bratomorni boj« tako, kakor se sploh misli. Zanaprej nam bodo vladali sami prepričani katoliški in narodni možje. Nasprotniki se sicer tolazijo, da bo volitev razveljavljena, a potem vas bomo poslali domu še z večjo sramoto. Mi smo siti vašega obrekovanja in vaše gonje zoper duhovnike. Zdaj samo trg Gornji-Grad, Nova Šifta in Ljubno zdihujejo pod liberalnim jarmom.

Iz Gornje savinj. doline. Trg Gornjigrad je izvolil premil. knezoškofo ljubljanskega za častnega občana. To je nekaka nezmisel, ker je Prevzvišeni že itak vsled svoje grajščine gornjegraški tržan. A gotovo bi visokemu gospodu ugajalo bolj, če bi se trg Gornjigrad otresel Bak - Kumrovega veljstva, otresel jungovskega biča, kakor pa dragi diplom za 300 gld., s katerim se Gornjegrajci hvalijo, češ, da bodo s tem nekako popravili velike dobrote ljubljanskega vladika.

V Ptiju imajo še vedno Bismarckgasse. G. Ornik, pod vašim županovanjem se je dalo ulici to ime, ki mora žaliti vsakega avstrijskega domoljuba! G. Ornik, odpravite to sramotno ime!

Iz Kočnega. Dne 24. sept. t. l. je bila občinska volitev v Vrholceh. Tisti, ki pridno »Štajerca« berejo, so hoteli občino vladati; pa njim je spodeljelo. Nobeden priatelj »Štajerca« ni prišel v odbor, izvoljeni sami vrli, pošteni možje iz Kočnega in 2 Vrholana. — Vrholanom pa to le povemo: Če se bodete tistih ljudi oklepali, ki »Štajerca« imajo za svoj evangelij — potem bomo zmeraj proti vam volili; če se pa ločite od njih, potem bomo prihodnjič z vami volili tudi poštene Vrholane, drugače pa nikoli! Priatelji »Štajerca« ne sodijo v občinski odbor!

Naročnikom „Voditelja“. Le po pomoti odpravnosti so se dodjale nekaterim gg. naročnikom nakaznice za l. 1901. Kdor še dolguje naročnino, najde moder križ na zavitku.

Upravnštvo »Voditelja«.

Ponarejanje bankovcev. Posestnika Zurkaleka v Mostecu poleg Brežič in vso njegovo rodbino na Štajerskem in Kranjskem so spravili pod ključ, ker je ponarejal papirnat denar 20 krov. Goljufijo je izdal graver v Zagrebu, do katerega se je Zurkalec obrnil, naj mu priredi obrazec za vrsto bankovca (serija). Poškodovani so vsi, kateri so po neprevidnosti te napčne Zurkalskove bankovce sprejeli.

13letni požigalec obsojen. Poročali smo, da je 25. septembra v Dobrovcah pri Mariboru požar uničil deset hiš z vsemi gospodarskimi poslopiji. Zažgal je 13 letni deček pastir Franc Fras iz maščevanja, ker so ga radi lenobe kaznovali. Ker deček še ni dosegel 14. leta svoje starosti, kaznovati ga je moglo le okrajno sodišče in ga je obsodilo na šest mesecev zapora. Pogorelci, ki so bili zaslišani za priče, so bili pred sodiščem tako razburjeni, da bi bili mladega hudodelca skoraj napadli.

Kapela pri Radgoni. Minolo angeljsko nedeljo imeli smo Kapelčanje lep dan. Cerkevno predstojništvo oskrbelo je prelatitev jabolka in križa na zvoniku, katero delo je pohvalno izvršil vsestransko priporočljivi in obče znani mojster g. Janez Lančič iz Gornje Radgone. Kn. šk. duhovni svetovalec, veleč. g. Ivan Skuhala, dekan ljutomerski so oboje, kakor tudi podobi presv. Srca Jezusovega in Marijinega v nedeljo slovesno blagoslovili, z lepim govorom pomen te slavnosti razložili in potem ob asistenciji č. gg. sosedov slu-

žili veliko sv. mašo, pri kateri so domači pevci prav lepo peli. Po dokončani službi je pri lepem pa zelo vetrovnem vremenu gospojuster jabolko in križ srečno postavil na zvonik ter v lepih besedah napil sv. Očetu, presvit. cesarju, mil. knezoškofo in č. duhovščini ter se spominjal dobrotnikov in vseh živih in pokojnih Kapelčanov.

Iz Vojnika nam pišejo: Ljubi »Slov. Gospodar! Vem, da se bodeš začudil, prečitavši moj dopis. Pred kratkim se je tukaj napravilo »Bralno društvo«, ki očvidno napreduje. Saj tudi vsak izmed udov izpoljuje svojo dolžnost. Za čitanje se dobi v društvu obilo lepih in poučljivih knjig, pa tudi časnikov, med temi so najpoglavitnejši: »Slov. Gospodar«, »Slovenec«, »Domovina«, »Mir«, »Naš Dom«, »Svetilnik«, »Domoljub« i. t. d. Vsako nedeljo popoldne po večernicah se razdelijo med ude knjige in časopisi, z opominom, ko vi udje to prečitate, še pa drugim domačim ali sploh neudom brati dajte. Tako se skoro po celej župniji bere, to kar ima »Bralno društvo!« Dosedanji vodja tega društva g. kapelan Ferdo Pšunder so si veliko prizadevali, da bi še društvo bolj razširili. Razlagali so nam mnogobrojne novice in poučne spise, kakor tudi namene nemčurskega lista Psychofagos. Toda sedaj morajo zapustiti vojniško faro, ker so na drugi kraj poklicani. Zato pa se res bojimo, da bi društvo ne razpadlo. Vendar upamo, da bodo drugi gospod za nas v prihodnje skrbeli. Vas pa časti in hvale vredni gospod Pšunder prav lepo zahvaljujemo za vaš trud in za vaše plodonosno delovanje za našo izobrazbo.

J. Ž.

Iz drugih krajev.

Volitve na Češkem. Dne 8. octobra so se vršile volitve kmetskih občin. Volitve so bile prvkrat direktne. Konečni vspeh teh volitev je sledeči: Izvoljenih je 21 mladočehov, 15 čeških agrarcev, 11 vsenemcev, 3 nemški liberalci, trije pristaši nemške ljudske stranke, dva nemška agrarca. 1 krš. socijalec in 1 nemški radikalec. Potrebnih je 22 ožjih volitev. Češki agrarci so dosedaj pridobili 11 mandatov, vsenemci pa 5, nemški liberalci so izgubili 17 mandatov.

Srbska kraljica Natalija. O bivši srbski kraljici Nataliji, nesrečni soprogi kralja Milana, pišejo listi, da je prestopila iz pravoslavne v katoliško vero. Težko verjetno.

Kdo bo škof v Trstu? S tem vprašanjem se dan na dan bavijo liberalni listi. Posebno marljiv je v tem premišljevanju židovski »Piccolo«. Prvotno se je govorilo, da utegne biti naslednik pokojnega škofa Šterka prost Jordan v Gorici. Sedaj ugibajo nekateri tako, da bi utegnil biti imenovan za škofa tržaško-koperskega kanonik in stolni dekan Sedej v Gorici, čejuje se pa tudi glasovi, da bi prišel v Trst krški škof Mahnič. »Piccolo« pa je zvedel še za nekega drugega kandidata, to bi bil neki nemški menih benediktinec. Piše se pa tudi o Petroniju, ki vodi sedaj škofovskie posle kot kapiteljski vikar v Trstu.

Bogata nevesta. Poljski grof Czartoryski se je oženil pred nekaj tedni z neko grofico Krasinsko, katera premore 71 velenostev v Rusiji, 18 posestev v Varšavi, nekaj rudokopov v Italiji in mnogo tovarn in industrijskih podjetij, kakor tudi mnogo hiš v Parizu itd. »Stradal« baje grof Czartoryski ne bo!

Še več konj za Južno Afriko? Kakor poročajo zagrebški listi, je neka dunajska firma dala zgraditi v Zagrebu štiri velike hleve, ki so dolgi po 60 metrov in po 15 metrov široki. V te hleve bode firma začasno spravljala konje, katere bo nakupovala v Zagrebu in okolici ter jih potem odpošiljala v Južno Afriko za angleško vojsko.

Smrt v dvoboju. Dne 8. oktobra je fabrikant Löwenthal ustrelil v dvoboju poročnika Sojka. Zadel ga je v sredino srca in poročnik je bil pri priči mrtev.

Sloviti kranjski raki, ki so zadnja leta v nekaterih vodah skoraj popolnoma izmrli, se polagoma po prizadevanju raznih najemnikov ribolova zopet začenjajo javljati. Tako se je posrečilo g. Bergmannu, lekar-narju v Novem mestu, zaploditi v tržkem potoku 34 cm dolge rake.

Društvene zadeve.

Cecilijansko društvo. Odbor cecilijanskega društva je izvolil za svojega predsednika veleč. g. kan. Jos. Majcena, ki je odličen glasbenik ter je cecilijansko društvo vedno gmotno in duševno podpiral.

Katol. politično-izobraževalno društvo v Šmarji pri Jelšah zboruje dne 13. oktobra t. l. ob 3. uri popoldne v Gradovi gostilnici v Šmarji. K obilni udeležbi vabi o d o r.

Družbi sv. Cirila in Metoda so davorali pri tomboli, prirejeni v gostilni Ivana Murkoviča v Mali vasi blizu Možganec, ptujski, barbarski in šmarjetinski narodnjaki 20 K. Hvala vsem, posebna pa g. juristu Klementu Vobiču.

Pri Sv. Bolfenknu bl. Središča se je dne 6. vinotoka 1901 ustanovilo slovensko bralno društvo »Lipa«. Pristopilo je takoj 50 udov, in sicer 7 ustanovnih in 43 rednih udov. Mnogoštevilno obiskan občni shod je pokazal, kako zanimanje vlada pri nas za ustanovitev tega toliko potrebnega društva, zato istemu lahko prorokujemo lepo bodočnost.

Političen shod pri Sv. Marjeti ob Pesnici priredi jareninsko politično društvo v nedeljo dne 20. oktobra ob 3. uri popoldne v prostorih hiše posestnika Jožefa Grušovnika na Pesnici. Poročala bodeta: poslanec Fr. Robič o političnem položaju in o regulaciji Pesnice, poslanec dr. Fr. Rosina pa o izstopu naših poslancev iz deželnega zbora štajerskega. Shod bo posebno važen, zato pridite Marjetčani in sosedje polnoštevilno!

Tamburaški zbor Vuhred—Ribnica priredi v nedeljo 13. oktobra 1901 v prostorih g. Franja Zgrm p. d. Kaižer v Vuhredu koncert s prosto zabavo in plesom. Prebitek je namenjen »Dijaški kuhinji« v Mariboru. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina za osebo 30 kr. Preplače v ta blag namen se hvaležno sprejmejo. Železniška zveza jako ugodna, ker tukaj brzovlaki postajajo. Na mnogobrojno udeležbo vabi uljudno o d o r.

Odprta zahteva.

Kdor od tistih, ki si toliko brusijo svoje jezike za mojim hrbotom, ve o meni kaj nepravilnega, naj to očitno objavi v tem časniku s svojim podpisom; sicer bo govorila sodnija.

Rudolf Koser,
učitelj v Vitanji.

Cerkvene zadeve.

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Čadram 16 K, Stranice 10 K 52 h, Sv. Lovrenc na Dravskem polju 20 K, Podčetrtek 20 K, Sv. Kungota na Pohorji 25 K, Špitalič 7 K 70 h, Ptuj 42 K 08 h, Sv. Frančišek na Stražah 11 K 88 h, Dev. Marija v Puščavi 25 K 20 h, Veržeje 12 K, Dolič 30 K, Zgornja sv. Kungota 5 K 60, Kamca 30 K, Sv. Peter pri Mariboru 20 K, Sv. Križ nad Mariborom 23 K.

Iz Pohorja. Tinjčani so novega preč. g. župnika z velikim veseljem in prav slovesno sprejeli. — Cela vas je bila z venčanimi smrečicami okrašena. Precejšna množica ljudij — in šolarji so sli gospodu župniku nasproti. — Belo oblečena deklica jim je podala krasni šopek in jih pozdravila z lepo od vrlega g. nadučitelja Tomažiča zloženo pesmico. — Potem smo šli v procesiji med pokanjem topičev in trijančenjem zvonov v cerkev Boga prosit sreče in blagaslovā novemu dušemu pastirju.

Svetega Antona kruh za siromake.

Novi vir pomoči božje in novi pripomogek v vseh nadlogah je «kruh svetega Antona za siromake.» Kaj je to?

Na Francoskem v mestu Toulon, v ulici Lafeyette št. 41, ima gospodična Bouffier malo štacuno, kjer prodaja platno.

V to hišo prihaja že 11 let nešteto stvilo ljudi, ne da bi česa kupili, ampak radi sv. Antona. Prihajajo imenitne gospe, delaveci, častniki visokega pokoljenja, prosti vojaki, menihi, mašniki in otroki. Vsi hitijo v malo, temno štacuno v pritlični hišici, kjer stoji podoba sv. Antona in poleg nje pušica za milodare.

To celo priprosto hišico si je izvolil sv. Anton, da izvrši imenitno delo. V štacuni, kjer se vsak dan kupuje in prodaja, želi sprejemati in uslišati svoje častilce in prošnjike. Tukaj poklekajojo verni pred njegovo podobo, ne da bi se sramovali pred kupovalci v štacuni. Ko opravijo svojo pobožnost, darujejo ne redki v pušico milodar, za kruh siromakom. V pušico pade borec kake vdove, ali uboge dekle, pa tudi zlato in srebro bogatih ljudi, tudi jo napoljuje papirnat denar in to vse za kruh siromakom.

Kako je to prišlo?

Dne 12. marca 1890 gospodična Bouffier ni mogla vrat odpreti, ker je bila ključavnica pokvarjena. Pošlje po ključarja, ki se trudi celo uro, a ne more jih odpreti. Končno reče: Moram domu po orodje, da vrata utrgam, drugače ni moč v štacuno.

Kljucar odide, gospodična pa si misli, kaj pa, ko bi obljubila svetemu Antonu nekaj kruha za siromake, znabiti mi sv. Anton odpre vrata, da jih poškodovati ne bo potreba. Ko se vrne ključar s svojim pomagačem, mu pravi gospodična: Čujte, obljubila sem kruha za siromake sv. Antonu, bodite tako dobrini, pa še enkrat poskusite, predno vrata utrgamo, znabiti nam svetnik pride na pomoč. Ključar poskusi, in čuda! S prvim ključem odpre vrata brez vse težave.

Od zdaj se je gospodična s svojimi prijateljicami priporočala sv. Antonu v vseh, tudi najmanjših potrebah. In ker so bile uslišane njih prošnje, so postavile v štacuni v pritlični hišici podobo sv. Antona Padovanskega. Od tega dneva se je začela pobožnost ali miločina «kruh svetega Antona za siromake.»

Vsaki dan je bila hišica polna obiskovalcev, ki so klicali v svojih potrebah sv. Antona na pomoč ter mu obljubovali milodarov za kruh siromakom. Čim dalje, tem več je bilo uslišanih prošenj. To se je kmalu razglasilo na daleč v okrog. Število pobožnih obiskovalcev je vedno rastlo, za to so postavili pušico za milodare poleg podobe sv. Antona. V to pušico se je nabralo leta 1892 5743 K, 1893 38.481 K, 1894 pa že 108.506 K. Razun tega še prihajajo vsaki dan iz različnih krajev po poštnih nakaznicah milodari v čast in v zahvalo sv. Antonu za uslišane prošnje. Na Francoskem je mnogo siromakov. Za to so pozidana sirotiča, v katerih preživijo na stotine ubožcev.

Kruh za siromake se deli na ta način: Za milodare, ki se nabirajo v pušici, in ki dospe po pošti gospodični Bouffier, se nakupi kruh, ki se razdeli, zdaj v tem zdaj v drugem sirotiču po deželi po 100 ali še več kilogramov naenkrat. Kako se vesele sirotice nakopičenega belega kruha! Sklepajo roke ter pobožno molijo sv. Antonu na čast za tiste, ki so njim darovali kruha.

Po naredbi vodstva izmolijo dečica — pri molitvi držijo roke na vskriž — tri očenja in češcene Marije s končnim vzdihlejem: «Sveti Anton, prijatelj Jezusov, prosi za nas.» Ta molitev različno vpliva na milodare. Neki večer — vsaki večer se pušica izprazni — je našla gospodična v njej le 140 K. Danes, reče ona, sv. Anton ni zadovoljen s svojimi siromaki, drugače bi jim privoščil več milodarov. Nekaj mora biti. So li sirote, ki se podpirajo, premalo goreče molile?

Svetnik hoče, kakor se dozdeva, ravno po srčni molitvi in po milodarih pridobiti današnji rod, ki je toliko navezan na posvetno, za Boga in zaklade nebeške.

Toliko čudežev ni storil nobeden svetnik kakor sv. Anton, ne ob času svojega življenja, niti po smrti svoji. To je potrdil papež Gregor IX. v svojem pismu, v katerem ga je prištel svetnikom, ko ga imenuje največjega dobrotnika cele sv. kat. cerkve: Miraculorum fulgoribus illustrat Ecclesiam universalem — Z bliski čudežev razsvetljuje vesoljno cerkev.

Zgodovinar, ki je živel o njegovem času, in je bil priča čudežev, ki so se godili na grobu sv. Antona, piše: «Našteti njegovih čudežev ni mogoče, pa ta bi bil njegov največji čudež, ako nobenega ne bi storil več.»

Toulonska devica, katero si je izvolil sv. Anton, da bi po njej odprl tako čudoviten vir božje pomoči, pravi: «Mnogo knjig bi morala napisati, ako bi hotela dopovedati, koliko duševnih in telesnih milosti je izprosil naš svetnik tistim, ki so mu obljubili miločino za kruh ubogim.»

(Dalje sledi.)

Gospodarske stvari.

(Piše Ivan Vuk.)

Večletni učinek Tomaževe žlindre. Za zboljšanje naših travnikov, ki so občevni na fosforni kislini in na apnu, je najboljše gnojilo Tomaževa žlindra, ki deluje več let, ako se je z gnojenjem pravilno ravnalo. Ker je to gnojilo težko raztopno, mora se že v jesen raztrositi, ako hočemo na spomlad imeti bogato košnjo.

Mazanje sadnega drevja. Akoravno smo še komaj v začetku jeseni, hočemo vendar tebi, cenjeni sadjerec, napisati par vrstic, kako lahko zavaruješ sadno drevje požrešni divjačini. In to sredstvo je, kakor ti priča naslov, «mazanje sadnega drevja». To sredstvo se je že davno rabilo zoper požrešni zajčji zob, ali z različnimi vspehi. Moje mnenje je, da se ni ravnalo večkrat pravilno glede sestave mazila, kakor tudi njega porabe.

Kakor so dokazale poskušnje je najboljše mazilo, ki sestoji iz sledečih tvarin: Vzemi blizu polovice ugašenega apna, za četrtrinko kravjeka in blizu toliko krvi (kakoršne koli živali). Temu se doda nekoliko smrdečega olja, katero je ravno pri roki n. pr. smoljevec, petrolej, terpetinovec itd. Ako je že zmes pregosta, prilije se nekaj vrele vode, da se posamezna tvarina ložje razkroji, na kar se vse skupaj dobro premeša. Ko je mazilo od gnetenja postal vlečljivo, se vzame čepič ter se ž njim namaže drevje.

Kedaj naj se drevje maže? To se zgodi v jeseni, da se zavaruje drevje čez zimo, ko zapade sneg. Mazati pa se mora le ob suhem vremenu, nikdar po dežju, tudi ne v jutru, ko je drevje še rosno. Paziti je tudi, da se novo obmazano drevo kmalo ne zmoči vsled dežja, kar vse stori, da se mazilo (vsaj z vsemi lastnostmi, smradom itd.) ne prime drevesa. Toraj mazati vselej le ob lepem, suhem vremenu!

Kako naj se maže? Najprej treba drevo mahu, krastove skornje in drugih napotkov skrbno ocediti, da more mazilo do prave žive skornje, katere naj se prime. Tukaj je ob jednem prilika, si drevo posamezno skrbno ogledati, pri čem se lahko opazi marsikatera rana, bolezen ali druga slabost drevesa. Ako je rana že precej velika, treba dobiti nekaj ilovice, rano čedno izvezati in izvoluti (posebno pri raku in perečem ognju), nato z ilovico na debelo omazati, na kar je najboljše še vse obvezati. Če pa tega ne, se pa može navrh še naše mazilo. Ob jednem se s tem delom preskrbi drevju še potrebno kolje.

Kako visoko naj se maže? To bi se morali ravnati po debelosti snega. Ker pa ne vemo koliko snega bo padlo, ne kaže

drugače, nego da pomažemo visoka drevesa do krone, nizka pa tudi še po debelejših vejah. Tako je upati, da gladni dolgovhec ne doseže do svežega debla.

Kakšna ali katere vrste drevesa naj se mažejo? V prvo se skrbi za najbolj žlahtna drevesa, katera se navadno gojijo tudi v ograjenih vrtih. Tam, ako se mažejo še po vrhu, treba radi nežne skorje oskrbeti nekaj milejše mazilo, kar se zgodi s tem, da se vzame manj apna, pa več krvi. Zatem je po vrsti mazati ona drevesa, ki imajo sladkejšo skorjo, n. pr. jablane, hruške, lesnike itd. Nato sledijo, ako je mogoče, še češplje, slive, črešnje in tudi še orehi. Korist je lahko vsestranska. Ako morebiti ni bilo treba braniti zajca, pa smo pregledali vsaj zanikerno drevo, obvarovali je še kake bolezni, strebili mahu, preskrbeli z koljem, sploh storili, kar je bilo v naših močeh. Pa ne zastonj! Plačnik za vse to pa nam bode hvaležno sadno drevje s svojim obilnim sadjem.

Ceni šampanjec. Kadar je soporno, tedaj človeka znatno okrepečuje šumeča pičača. Priprost recept, da dobiš osvežujočo, šampanskemu vinu podobno pičačo, je naslednji: Vzemi steklenico lahkega, belega vina in prideni 5 g v prah stolčenega kandisa, 5 g vinskega kamna ali citronine kislino in slednji 5 g čistega dvojno ogljikovo kislega natrija. Steklenica se hitro zamaši najbolje s patentiranim zamaškom, kakor pri pivu v steklenicah, ali se pa zamašek močno pritrdi; nato se postavi steklenica k ledu in v kratkem času je izboren šampanjec gotov.

Izbornno krmilo za kokoši je po leti sveža detelja in po zimi deteljino seno; detelja ima nameč v sebi one snovi, koje kokoš za tvorbo jajec najbolj potrebuje, nameč dušik in apno. 100 kg deteljinega sena ima v sebi toliko apna, kolikor ga puta potrebuje za lupine 200 jajec. Za pičo se predri detelja ali seno. To mora biti na kratko zrezano ali razmočeno, eno uro pred poklanjanjem se v gorki vodi spazi in polaga bodisi samo za se, ali pa še bolje pomešano s kuhanim krompirjem kot mehko krmivo.

Kako hraniš češplje sveže do Božiča? Češplje trgaj ob suhem dnevu in pusti jih ležati 2—3 dni na suhem, zračnem kraju, da se uleže. Na to se pokladajo zvrstoma med moko ali otrobi v sod, tako da sad ne dotika sadu; na najvišjo vrsto češpelj potrese se vrsta otrobov kakih 5 cm na debelo. Polni sodek se pa dobro zapre in na suhem kraju, kjer ne zmrzuje, shrani. Tako prirejene češplje dadé se sveže 3—4 mesece ohraniti. Predno jih rabiš, se oplaknejo, razlože na rešetce in drže nekaj časa nad soperom, (nad vodo v piskrecu z vrelo vodo); s tem pride do zopet svojo prirojeno barvo. Da češplje ne smejo biti poškodovane, se razume samo od sebe. — Koliko bi se stržilo lahko za češplje, ako bi se tako hranjene prodajale pred svetim večerom!

Listnica uredništva.

G. I. L.: Po našem mnenju je to popolnoma načeno ravnanje. Če napadate osebe, ki so Vam nasprotne mišljene, če jih sмеšite, niste s tem nič drugega storili, nego da še utrdite njihovo preprčanje. Ampak postavite se na celo krog svojih somišljenikov, pridobivajte si vedno več privržencev, delajte za svoje preprčanje in blagor svojih privržencev, razglasujte to vse tudi pridno v naših časnikih — in videli boste, da ste s tem izpodobili tla svojim političnim nasprotnikom. Kričanje in zbadanje nas ne reši, ampak neumorno, pozitivno delo. Seveda se morajo označiti v javnosti tudi politični nasprotniki in se osvetliti njihovo delovanje — toda to ni glavna in edina točka našega programa. Vprašajte se vedno: Cui prodest? Brez zamere! Da ste nam zdravi! — Somišljeniku: Neveš, kako in kaj? Slušaj! 1. Imeti moraš ideje. 2. Širiti jih moraš. Naš pozdrav: Širimo! Bodи zvest prijatelj naš! — G.—n: Kaj še! Delajte naprej po svojem preprčanju, toda previdnejte! Kadar pa Vas prime jeza, denite roke v žep ter kažite celiemu svetu fige! Širimo! — G. F. S.: Le kar ustanovite! Mi gremo naprej, mi mladi! R—pozdrav!

Loterijske številke.

Linc 6. okt. 1901. 72, 29, 8, 57, 34
Trst < > > 28, 50, 19, 22, 75

Na debelo. * Na drobno.

Postrežba točna. * Nizke cene.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“
Celje, Graške ulice št. 12.

Za stavbno sezono vse stavbene potrebščine v največji izberi.

Opozarja na svojo veliko zalogu traverz, vodovodnih cevi, izdelkov iz kameščine, kakor cevi za kanalizacije in stranšča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in pohištvenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega orodja, kuhinjske priprave, stedilnikov itd.

Cistilnice ter drugi poljedelski in vinorejski stroji

iz najbolj slovečih tovarn po zelo nizkih cenah. 355 6

Zaloga Tomaževe žlindre

po izvirni ceni. Najizdatnejše gnojilo za travnike.

Velika izber železnih nagrobnih križev.

Ročna sejalnica

za sejanje deteljnega in travnega semena, rži, ovsa, ječema, koruze itd.

Posebno se priporoča za gorate kraje.
Zelo po ceni in trpežna.

Novo!

Ugodnosti: prihranjevanje semena, jednakomerne in hitro sejanje.
Prospekti na zahtevanje.

Echinger & Fernau

454 25—3

Dunaj XII, Neubaugürtel 7—9.

Novo!

Komad 50 Kč po povzetju.
Prospekti na zahtevanje.

Glavna zaloga:

Preselitev pisarne.

Dr. Henrik Haas

si usoja naznaniti, da — se je preselil —
s svojo odvetniško pisarno 490 2—2

v sodnijsko ulico št. 14.

nasproti novemu sodišču.

„Südsteirische Presse“,

časnik v nemškem jeziku, izhajajoč dvakrat na teden, stane mesečno eno krono. Urednik F. S. Šegula. Slovenci so prošeni, da delajo za razširjenje tega lista, ki je tako dobro uredovan in vsestransko o svetovni politiki kakor o južnoštajerskih razmerah tako podučljiv, da lahko nadomestuje vsaki nemški časnik po slovenskih hišah in narodnih gostilnah. „Südsteirische Presse“ zagovarja odločno ravnopravnost Slovencev in poučuje tuji svet o pravičnih slovenskih težnjah, ter je za to neobhodno potreben. Ko bodo Slovenci dosegli ravnopravnost narodno, v šoli in uradu, še le tedaj lahko list preneha. Zahtevajte list po gostilnah in kavarnah, kjer so na razpolago že drugi nam sovražni listi. Naročnina in inzerati se pošiljajo na:

Administration der „Südsteirischen Presse“, Marburg.

SLOVENSKI GOSPODAR.

Jožef Brandl,

izdelovalec orgelj
24—11 — v Mariboru se priporoča za stavbe orgelj vsake velikosti po najboljših sistemih. — Prevzamem tudi prenovljenje, popravke in uglasbenje orgelj. — Spričevala od zgotovljenih orgelj so na razpolago.

Trgovski učenec

več slovenskega in nemškega jezika se sprejme v trgovini mešanega blaga pri M. Peteršiču v Stridovi na Ogerskem. 475 3—3

Naznanilo.

Podpisani si usojam naananiti vsem posestnikom vinogradov, da qom imel koncem tega leta in prihodnjo spomlad veliko množino na suho cepljenih trt, različnih dobrih in čistih vrst cepljenih na Riparijo portalis in Rupestris Montikolo, in sicer:

15.000 Laški rilček — (Wälschnesling)	500 Burgundec beli (Burgunder weiss)
5.000 Žlahtnina — (Gutedel)	500 Burgundec črni (Burgunder blau)
5.000 Traminca — (Traminer)	500 Zastavica rudeča (Zirnfadler)
2.500 Mali rilček (Kleinriesling)	500 Silvanec zeleni (Grüner Sylvaner)
1.000 Tantovina ali Trunta	300 Šipon rumeni (Mosler gelb)
500 Lipovščina bela — (Ranfol weiss)	200 Kavčina črna (Kölner blau)
skupaj 31.500	

Vse te trte so dobre rasti, lepo zarašcene in dobro ukoreninjene ter jim je cena:

- I. vrste 180 K 1000 komadov
- II. vrste 120 K 1000 komadov
- I. vrste 19 K 100 komadov
- II. vrste 18 K 100 komadov

Oglasiti se je vsaj do 15. januar. prihodnjega leta pismeno ali ustmeno pri

Antonu Slodnjak,

499 8—1 trtnarju pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.

pošta Juršinci pri Ptaju.

Vsaka beseda
stane 2 v.

Najmanja
objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 v.

Večkr. objava
po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačili sprejemajo; pri vprašanjih na upravljeništvo
se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Slivovko, jamčeno, naravnocisto, v vsaki količini, katero in izvrstnosti in konkurenčni ceni nobena tvrdka ne prekosí, prodaja več let obstoječa in po širokem znana „Zganjarija Lesjak“ v Brezovcu, pošta Rogatec (Rohitsch). 483 3—3

Hiša v Studencih z vrtom, vodnjakom in kletjo, blizu sv. Jožefa, se takoj proda. Naslov pri upravnosti. 484 10—3

Kupi se.

Gostilno, kjer se veliko vina, piva in žganja toči, želim kupiti. Ako je zraven kaka trgovina, je še boljše. Ponudbe na upravnosti. 503 1—1

V najem se da.

Hiša z zelo ugodno lego za gostilno in trgovino, se da v najem. Ponudbe sprejema: Oskrbništvo „Miljana“ v Podčetrtek. 497 2—1

Cerkvene ure

3 izdelujeta

brata Ignacij in Jožef Berthold
(sina rajnega Andreja Berthold.)

Izdelovalnica v Arnovžu
(Ehrenhausen na Štajerskem.)

Dosedaj je bilo oddanih

čez 200 ur.

Proste službe.

Postranski zasluzek, trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, delobjubnim in stalno naseljenim osebam s prevezetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.70 Gradeč, poste restante.“ 222

Službo cerkovnika išče priden mladenič. Naslov v upravn. 491 2—2

Trgovski učenec, več obeh deželnih jezikov in z dobrim šolskim spričevalom, želi biti sprejet v kako špecerijsko trgovino v Mariboru, Naslov: Matija Lakoš v Činžatu. Fal ob koroški železnic. 502 1—1

Oskrbnik, priden, umen in zanesljiv, samec, se sprejme na majhno posestvo. Pogoji so: dobra spričevala, previdnost in ročnost. Ponudbe, opremljene z dotednjimi spričevali, pod „Zanesljivo“ na upravnosti lista. 498 2—1

Izjava.

Razžaljive o Janezu Kozjek govorjene besede prekličeva in ga prosiva s tem odpuščenja. 501 1—1

Martin Koren.
Mica Koren.

Dr. pl. Trnkóczyja

že mnogo let izvrstno preskušena zdravila, redilna in dietetična sredstva, priporočena v stotinah zahvalnic, priporoča in razpošilja

lekarna **Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko**

Najceneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder se ta zdravila vsak dan na vse strani sveta z obratno pošto s poštnim povzetjem takoj pošljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim navodilom o uporabi.

Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotneže, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne razdražjujoče kave in ruskega čaja **Dr. pl. Trnkóczyev**

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, kreplino, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Zavojček ($\frac{1}{4}$ kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

527 12-8

Dalje se priporoča: **Doktorja pl. Trnkóczyja**

Želodečne kapljice. Izbrano sredstvo za želodec. — Deluje pomirjujoče kreplino bolest utešjujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice odvajalne, želodec čistilne. čistijo želodec, odvajajo blato, odpravljajo napenjanje in zabasanje želodca brez vseh bolečin, kar se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Škatla 42 h, šest škatljic 2 K 10 h. — **Pocukrane kroglice**. 1 škatulja 80 h, tri škatljice 2 K.

Prsni, pljučni in kašljiv sok ali zeliščni sirup, prirjen z lahko raztvarljivim apnenim železom, utešuje kašlj, razvrajarja sliz, lajša bol in kašlj, vzbuja tek in tvori kri. — Steklenica K 1-12, pol tucata K 5.

Drgnilni ali udov cvet (protinski cvet, *Gichtgeist*) priporočljiv je kot boli utešjujoče, ublažjujoče drgnenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživiljavajoče drgnenje po dolgem hodu in težkem delu. — Steklenica K 1, šest stekl. K 4-50

Varstv. znamka.

Varstvena znamka.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjam iste posebno na dr. pl. Trnkóczyja redilne pripravke za živino.

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljavan, kadar krave nočejo žreti in da se zboljuje mleko. Zavojček z navodom glede uporabe 1 K, 5 zavojčkov samo 4 K.

Prašičji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dijetetično sredstvo za prašiče. Za znotrajanje rabe, služi za tvorbo mesa in tolše. Zavojček 50 h, 5 zavojčkov samo 2 K. — **Pozor!** Želi kdo samo eden kos od teh sredstev, torej se tudi omenjeni eden kos takoj s poštnim povzetjem pošlje.

Varstvena znamka.

Ceneje kot drugod!

494 3-1 Otvoritev zaloge pohištva.

Uljudno naznanjam cjenjenemu p. n. občinstvu, da sem otvoril v **Mariboru, koroške ulice štev. 24.**

trgovino s pohištvo.

Priporočam svojo veliko zlogo raznovrstnega pohištva po zelo nizki ceni, zagotavljam točno postrežbo ter beležim, proseč obilnega poseta z odličnim spoštovanjem

Franc Pleteršek.

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v **kamnotisku**. Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

Ostanki od suknja
40 do 50%
cenejši!

Pri nakupovanju 464 4
manufakturnega in
suknenega blaga

se opozarja na

tvrdko

Worsche & Deu
pri "škofu"
Gosposka ul. št. 3, Maribor

Novozidani
prodajalni prostori

I. nadstopje

Sukno za prevlako pohištva, preproge,
odeje, koci, robci, zaloga belega damasta,
tkanine in platna. — Najnovejše sukno za obleke
in barhenti. Na drobno in na debelo.

● Zelo nizke cene. ●

Odeje iz atlasa in satina
izgledajo kot svila
samo 390 gl.

Stavišča

jako ugodne lege ob novih cestah v **Mariboru**, prav blizu glavnega kolodvora, se prodajo pod ugodnimi pogoji.

Več se izve pri dr. R. Pipušu, odvetniku v Mariboru.

Slovenska tvrdka!

Weberjevih dedičev naslednik:

Vincenc Čamernik

oblastveno preiskušeni kamnoseški mojster

363 19-13 v **Celju**
Nova ulica štev. 11.

Delavnica mramornatih altarjev

ter drugih umetnih kamnoseških del.

**Cez 200 nagrobnih
spomenikov**

različnih mramorjev, granitov in sijenitov
po najnovejših modernih načrtih

vedno v zalogi.

Vsa stavbena kamnoseška dela.

Pohištvene plošče za mizarje. — Likanje in struganje mramora s strojno silo.

• • • • Lastni kamnolomi. • • • •

Postrežba točna.

Za bolne na želodcu in stare ljudi. 495

Konjak

star, iz domačega vina, pošilja franko 4 stekl.
za 6 gold., 2 litra za 8 gld., novi konjak 2 litra za
480 gld. **Benedikt Hertl**, grajščak, **Golič**
p. Konjicah, Štaj.

1 stekl. za 1 gld. 50 kr. se dobi pri Al. Quandest, gosposka ulica, Maribor.

Razne

uradne pečate

kuverte

s firmo

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

